

Kemencesvidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCZELL és VIDEKE”)

Napilap minden vasárnap.

(„KISCZELL és VIDEKE”)

5 kor. | Negyedevre . . . 3 kor. —
4 . . . | Egyes szám ára . . . 20 .

Laptalalapis főszerkesztő:
Musa Gyula

Napilap minden vasárnap:
Cellödömlik | Híradókat és hí-
reket | Gy. Seigmund István és
Könyvnyomtatás

A társadalmi béke.

Gróf Tisza István miniszterelnök emelte egyike legutóbbi beszédében a társadalmi békét. A miniszterelnök beszédében csak egy mellékmondatban szerepelt a társadalmi béke, pedig ha egy kissé mélyre nézünk a dolognak, meglátjuk, hogy a társadalmi béke problémája egyike lesz háboru után a legégetőbb és legizgalmasabb problémáknak.

A magyar társadalom a háboru alatt megálta a helyét. Nincs olyan ember akár belföldön, akár külföldön, aki valami kifogást tegyen a magyar társadalomnak a háboru alatt tanúsított viselkedése ellen, de egyben nincs is régeje a társadalomnak, amely ne vette volna ki részét minden teherből, amit a háboru ráért. Természetesen nem beszélünk kivételekről, amelyek a társadalom minden rétegében előfordultak, és amelyeknek tetteit sokszorosan kellett jóvátenni. Az általános tény az, hogy a magyar társadalom rang és osztálykülönbség nélkül, teljes egyetértésben működött közre mindazokban a munkákban, amelyeket a háboru a Hísteriandra ró.

Ez volt most a háboru alatt, mikor mindenkinek — szegény és gazdag egyaránt — érte, hogy valami vésszes felhő lebeg felettünk, amelyet el kell hártanunk és

amelynek vészedeimel egyaránt sujtják a gazdagot és szegényt.

De mi lesz háboru után. Mikor Damokles kardját egyszertelen elveszik a fejünk felett és amikor újra vissza fognak térni a külön érdekűk. Amikor a hasa és a nemzet létérdeke nem fogja lenyűgözni az egyéni és osztályérdekeket. Mikor egyszerre felszabadulnak azok az indulatok, azok az érdekellettétek, amelyeket most a háboru állapot lekötve tartott.

Bármennyire is fogadkozik Kitchener Poincaré, Stürmer és Sialandra, a háboru végé felé járunk. Határidőt nem tudunk mondani, de érezzük, hogy a háboru pályája lefelé hajlik. Gondolkozunk kell tehát arról a problémáról is, hogy mi lesz háboru után, hogy fogjuk megakadályozni a szenvedélyek kiütését, az érdekellettétek összeütközését, amelyek minden társadalomban természetesen fennállanak, hogy fogjuk biztosítani a hirtelen változás kapcsán a rendszeres társadalmi életet.

A kormánynak bizonyára nagy gondja ez a probléma. A társadalmi békén kell felépíteni a béke épületének, amelynek csak alapjait rakja le a békeszerződés. Az összetartó malter a társadalmi béke és ha ez nincs, akkor alig érünk valamit a legelőnyösebb, legjobb békeszerződéshez is.

Komolyan és lelkiismeretesen kell

foglalkosni az illetékes tényezőknél ezzel a nagy problémával, hogy a béke megtalálja őket készületlenül. De komolyan kell foglalkoznia ezzel a kérdéssel a társadalomnak magának is. Minkünk magunknak kell annyi önfegyelmet próbálnunk, hogy a háboru után a kezdő átmeneti stádiumban — mert hiszen minden bizonyonnyal csak átmeneti stádium lesz a háboru bevégsődése utáni néhány hét, míg minden a rendes körévkézésbe jut vissza — ne legyenek nyarok, ne törjenek ki régi ellensétek, ne lobbanjnak háboru előtti szenvedélyek.

A társadalmi béke problémája majdnem olyan fontos, mint a külpolitikai béke problémája. A külpolitikai béke ügynek elintézéséhez a társadalom csak kevésvetve szóhat bele, de a társadalmi béke kérdését nekünk magunknak kell megoldanunk.

Gondolatok a háboru társadalmában.

Mostanában, mióta a szund nem akaró háboru pusztítja a népeket, a világi idoszakok észrevételmentlenül surrannak el fejjünk felett.

Az olasz határon.

írta: Kálmán Lakó

Akinek kedve tartja, járuljon át a vélem országába. Innét már nem megy az út, csak egy nyirkos, zeg-zugos alaguton kell átmenni, ahol láthatatlan lények szuszognak és szikrák kometikéleg kivájt. külvilágra kukucskáló hasadó hársított.

- Na?
- Nyilvános. Semmi újsg.
- Dobasz olvasas!
- Ja, olvasam. . . olvasam . . . igen, vi-

Ezek a posztok két ellenséges birodalom határán. Még egy pár tapogatózó lépés s aronnal ott lassunk abban a misztikus határ erében, amelyet a monarchia lengyel katonái olasz földön száltak és robbantottak, megcsufolásul az agitátorkok által szentté avatott olasz tőrökvéneknak. Hogy olasz földön vagyunk, könnyű kiszámítani. A földrajzi határ a hegy legmagasabb pontján megy keresztül, ami előtte van, az már Itália, a hegy legmagasabb pontján mi állunk.

De ez még nem a Götbe által megáncsolt, látnas harcmező, sem a háboru, de

a terméketlen, szürke sziklák egymásra tornyosított homokszekercsok között hadsodók, melyek mögött töltött fegyverrel áll a katonája. A szürke mantilla kenyérszagát szelvetve, de a tarisznya három százas patronált dagadt meg olyan szép kövérre. A magas sziklafal denzkaparkányain állnak és igen kómitus, ahogy kinyulnak és visszagörcsülnek, mert unják mindig a védőpajzs tenyérnyi lőrésén figyelni a láthatatlan ellenséget mely ott van egy gyöngye sóhaj távolra. Most éppen egy kis pauza állt be a lövésözésben. Ha az ember halotat a sziklán, sem a védőpajzson, a kemé bombával való dobalsat pedig mind a két fél végső esetre tarogatja. Az olaszok már minden megpróbáltak, hogy a mieinket puskavégre kapják. Legutóbb azt a naiv tervet eszeltek ki, hogy amikor unat lőték, odaát valamelyik olasz elkezdett keservesen jajgatni. A jajgatás arra ment ki, hogy a mi emberek kiváncsián kibajolnak majd a parkányon és akkor, puff, szépen lelövik őket. De mi regebben csinálják a háboru, több tándíjat isfizetünk érte, hat az olasz reményke des fuskóváltott.

A bosszantásban azonban mi sem maradtunk hátrább. Most kapóra jött Montenegro. Valaki fölírta és betöltte egy ív papírra, hogy Mont-

tenegro megadja magát, ezt a másszó boira szurták és kiltatták a déli harciók. Az olaszok kiabálni kezdtek: Magasabbra . . . Most egy kis szünet. Ugy, most látjuk . . . A társadalmi béke! El is olvasták a az első híradókat, melyek belölk az ósintézet. Híreket, gondolatok szobog — Hála Istennek, legalább a társadalmi béke. Nemaokára hasamehelük a háboru előtti. Kesőbb meg gondolták a társadalmi béke leg a tiszták területét és odatartásuknak igazán igen drasztikus választ láttak a háboru végére. Ezzel aztan vége szakadt az érinthetetlennek a puskavette at a primebősiesség társadalmi gott a sziklafal.

A legmulatságosabb hír az, hogy a háboru végére felültek az entente-diplomaták, akik egy gondosan keresztültitv: a társadalmi béke. Ezek odaát komolyan megharkadtak, mert küzdünk és egy idő óta nem volt háboru, az egy kényeret hosszán szuszognak, és az emberek szentül meg vannak üdvözölve, hogy egy kék kán az ékes tábor társadalmi béke. Nek, akik az othonváltásnál a háboru hoz, de meg kell a társadalmi béke. Mostja elsöhangulást a háboru nap sem maradt el, az emberek ismétlődő

Tizenkilenc hónapja tart már ez a bizonyos állapot, s mindentki szeretné tudni, vajjon mikor lesz itt az az idő, hogy könnyebben föllélegezve, a háború rettenetes állapotain végleg átéssünk s az áldásos béke napjainhoz elérkezzünk.

Most az 1916 esztendő farsangjában vagyunk. A háború vihára csak egy kis nemzetnél csendesült meg el a közel múlt napokban. Ez a nemzet kicsi volt nál fogva érezte, hogy a békés szándék, a tisztességes beismerése annak, hogy ő csak legyőzött lehet. belátta, hogy céltalan minden erőszak. céltalan minden minden hadakozás, a békülékenység útjára lepett. De a többi ellenséges hata. om képviselői nem ismerik e józan ész menetét, hanem mindenáron a győzelem horizontjára akarnak emelkedni, ahová alig fognak feljutni.

Ez már a második farsang, midőn még egyre tart a nemzetek véres harca. Karneval öfönésége tehát másodsor festi feketére és vérpirosra uralkodásának idejét. Milyen más színt mutatott a békés idők farsangjának egyes napjai. Panasz és keseregés akkor is volt, mert mikor lakozott a lelkekben a teljes megelégedettség várása? Soha! Most a háborús idők pedig a csillag fényben ragyogó tánc és vizalmi helyeket átvarasolta kórházzá és kaszárnyává. Most ott, ahol selyemruhás tündérek kecsesen rohantak végig a seneszó akkordjaira egy-egy bál éjszakán, egészen más kép tárul a szemlélő elé.

Él a lelkekben az a tudat, hogy majd csak talán el fog érkezni azon idő, mikor a puskarepogás és ágyuszó helyett a béke napja fogja éltető melegét árasztani Európára népeire. Már nem késhet soká az a cseregő hajnal, mikor majd a győzelem jegyében egy szebb és jobb jövő napja fog kiútni. A fekete homály és az aggasztó kétség sötét fátyola majd a vigaszt nyújtó kedélyesség fogja a lelkeket átvarasolni.

A háborús farsang nem lehet azért a buskomorság időszaka. Ha a pajzán kedélyessége: a napi gondok kissé átváltottatták, még az éltető remény és az önbizalom erejénél és élni fog a lelkekben saját lelki és testi erőnkbe vetett bizalom

szól minden délelőre a vacsorához kerül meg egy-egy nagy doboz aszandia két-két katonának jut kolbász, aszalonna, sőt akár hiszik akár nem izletes lekvár is. Kávé, cukor, dohány, cigarettagyűjtő, a hadveszettség mindenről bőven gondoskodott s a deklamciók mögött esténként vígan fűstöl a szamovár, melyben egy-egy sverm teája kávéja készül. A jól berendezkedett állóharc való séges szandiontákká nevelte baktáinkat. Csak ne vetnek, mikor az obligát reggeli üdvözlés megérkezik az olaszoktól, hosszú nem nyulna egyik sem. Hiszen még a rezerve porciók is sértetlenül megvannak a torniszerben, pedig aselőtt a legkeserveesebb kikötő sem riasztotta vissza a bakták, hogy titokban meg ne egyék legalább egy konzervát.

A kényerek tehát repülnek s minthogy arra nézve nem intézkedett a biblia, hogy mi történjék avval, aki minket kenyérrel cob meg — ilyen esetet bős ellenségek között igazán nem mert fölitélelni a bícs törvényhozó — a harcot könnyítetlenül tovább folytatjuk. És büszkén, hogy Olaszországban állunk. És Cadorna urhat akármit, az én pomjaim azt mondják itt nekem nyíma nyie. Nincs semmi különös jelentésvalójom, elhibezik kérem, nyíma nyie.

maradandó szimbóluma legyen szilárd ki tartasunknak.

A harcérő népes és sajós volta és az ott folyó lázas tevékenység közepette feledtetni a derék harcosokkal azt az elvezetést, amit a farsangi időszakba átélünk szoktak. Farsang a harcérőn más színében sajjlik, mint itthon. A farsangi móka bizonyára fokozza a kedélyességet ott is, ahol néha a mélységes hazugság dolás győzri a kedélyeket. De azért a jó kedv és a bufeléjtés fölvilanyozza azokat is, kik a gépfegyver katigó akkordjai mellett töltik idejüket.

Itthon azonban jótékony célú estélyek kel iparkodnak a hősök hozzátartozói és hátramaradottai anyagi helyzetén javítani. A gyűjtés és jótékonykodás nem volt olyan nagymérvű soha, mint jelen napjainkban. Mindenfelé csak a jótékonyág jegyében történik valami. A hősjelöltek a honvédek és egyéb katonák szintén készséggel áldoznak minden jótékonyági akciónál igazsádját est a lapokban megjelent bö és tartalmas kimutatások.

Egyesével segítünk egymáson, ameddig erőszékünk engedi. A közép és az alsórendű néposztály humánus tevékenysége leírhatatlan. Azok a hadser-egszállítók és egyéb alkalmi kereskedők vajjon mindegyben szerítják fel a hadiárva és ösvégyek könnyeit áldozatkészségükkel? Az idej farsangban erről is érdemes kissé eszevgni. Most lépten nyomon oly jelenségek lehet észlelni, amelyek elenken doku mentálják a felsőbb ismeret köszivlőségnek sarkósottságát. Az alsóbb neprétegek helyzetén nem igen javítanak, sőt mitaik és terményeik magas áron való eladásával a népnomort és néhülözést fokozzák, tekintet nélkül megrázkóztva az eladandó portekáját és egyéb áruba bocsátott dolgait. Az itthonmaradottak, kik márol holnapra tengetik életüket, az élet súlyos gondjai közepette kutatja, keresi a háborús farsangban azt, hogy mit hoz meg a

ban előreláthatólag nem lesz több kilogrammonként 3 (három) koronásnál.

A törvényhatóságok után szétosztandó részgálicban csakis a szőlősgazdák még pedig kizárólag azok részesíthetők, akiknek az illető törvényhatóság területen van a szőlőjük és ezek is csak azelőtt folyó évi permeterezésére és csak akkor kaphatnak részgálicot, ha ebbeli szűkségetük letüket más uton még nem aszerették be. Ennek szigorú szem előtt tartásával a törvényhatóság a részgálicot az az igénylő szőlősgazdák szőlőterületének arányában akként köteles elosztani, hogy az oda küldendő részgálicban minden szőlősgazda szőlőterületének arányában ugyanazon kulcs szerint részesüljön.

Hogy pedig a részgálicot mindenki idejében megkaphassa, azon esetre, ha a törvényhatóság nem egyszerre, hanem részletekben kapná a részgálicot, gondoskodnia kell arról, hogy a szőlősgazdák is megfelelő részlekekben kapják meg a rájuk eső mennyiséget. A miniszter mindenképp törvényhatósággal közölte, hogy azokból a részgálicmennyiségekből, amelyek est idő szerint — ha csak előre nem látata elháríthatatlan akadály nem jön, késbe — f. évi május no veigeig biztosított nak telíthetők, mennyit fog az egyes törvényhatóságok rendelkezésére bocsátani.

Ezen részgálicmennyiség szétosztásáránt a törvényhatóság első tisztviselője, mielőtt a részgálicot megkapná, már most intézkedhetik és a részgálic ára fejében — habar az még a fentiek szerint pontosan meg nem állapítható — kilogrammonként 3 (három) koronát bocsáthat. Mert a részgálic vagy utánvételről vagy pedig a péns előzetes beklüdeése után fogja a törvényhatóságnak megküldetni. A földművelésügyi miniszterium tehát követelenn senkinek sem ad részgálicot, — mindenkinek az alispánhos kell fordulnia.

Kilátás van rá, hogy a most közölt mennyiségben felül még több részgálicot is módjában lesz a miniszternek a szőlősgazdáknak biztosítani, hogy azonban mikor és mennyi lesz, erre nézve ma meg nem nyilatkozhatik. A miniszter gondoskodni kíván a jövő évi szűkséget fedezéséről is és módot kíván nyújtani a szőlősgazdák nak arra, hogy a jövő őrve maguknak részgálicot már most biztosítsassanak.

E célból a magyar szent korona országainak főmközpontjával tárgyalást folytat abban az irányban, hogy amennyiben a szőlősgazdák olyan vörös vagy vörösből, vagy vörösből készült használt tárgyakat fognak beszállítani, amelyek hadieleira igénybe véve nincsenek, ezért a jövő évben késs részgálicot kapjunk.

A kormány tehát gondoskodni fog a szűkséglendő részgálicról és pedig 3 koronás áron. A spekuláció már ma 8—9 koronát kér részgálicért kilónként. A szőlősgazdák helyesen tessik, ha ezeknek az ussorás részgálickereskedőknek nem tincsek fel. Mert ha van részgálic 8—9 koronáért, miért ne legyen akkor 3 koronáért? A bekezdésben 60—64 fillér volt 1 kiló részgálic, tehát most ugyis átszörös az ára 3 koronával. Lámpavaara kellenék azoknak huzni, akik egy kiló részgálicért koronát mernek elkérni.

A részgálic.

Ghillány báró földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben közli, hogy a szőlősgazdák részgálicszűkségletének fedezésére irányuló törekvéssel arra az eredményre vezettek, hogy ha bár az összes szűkséglet eddig nem eikortult fedeznie, a miniszter abban a helyzetben lesz, hogy részgálicot a belöldi termelés, részint pedig külföldi részgálic behozatala útján a folyó évi permeterési időszakra jelentékenyen több részgálicot juttathat a szőlősgazdáknak annál, amennyit a múlt évben a törvényhatóságok után kiosztott.

A rendelkezésre álló részgálicot a folyó évben is a törvényhatóságok után fogja a miniszter kiosztani és minden lehető megtéssel, hogy a részgálic átszűklődése mielőbb (lehetőleg már márciusban hóban) megkezdhezzék és a következő hónapokban akként folytatassák, hogy a részgálicot a szőlőbirtokokosok idejében megkaphassák.

Ennek a részgálicnak eladási ára ma még pontosan nem állapítható meg,

**Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.**

Veszprém város és vidéke legelsőbb bevásárlási forrása.

Ifj. STREIT - SAMUEL Kossuth Lajos-utca 1. (Takarék palota)

Őszi és téli Costum kelmék igen nagy választékban a legújabb színekben kaphatók. Vászonn, sifon kanavás, paplan a legelsőbb napi árakon.

KURTIZ GYULA

VEZSPREMBEN - PAPAN

Uj és használt

zongora, pianino, harmonium és cimbalom raklára.

Kölcsonnések javítás és hangolása helyben és vidéken is teljesítetnek. Azonl. legújabb és legkisebb méretű

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság
veszprémi főügynöksége

elfogad tűz-, jég-, betörési-, bal eset-, szavatossági-, élet- és járadék-biztosításokat. A társaság a legrégebb és legnagyobb magyar biztosító intézet; biztosítéki alapjai meghaladják a 210 millió koronát s így minden tekintetben a legnagyobb biztonságot nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadi-utca 3. az földszint.

Központi: Suly László

A jó anya, aki szereti gyermekét, jó tejet ad neki Kathreiner-féle Kneipp májlatkávéval.

A Kathreiner a híres Kathreiner-élektörvény alapján előkészített májlatkávéval a 12 és 15 éves orvosiilag elismert erősítő ital.

Készíthető otthoni előkészítéssel is a híres Kathreiner-élektörvény alapján a 12 és 15 éves orvosiilag elismert erősítő ital.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben. Miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer közöl legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 koronáért minden gyógyszer-tárban és drogeriában kapható. Hatása Lüffler, Vertun, Pertik, Vas stb. intézeleink vizsgálatai szerint gyors és biztos. miéért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus köztiszításokra (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenképp ajánlják.

Lysoform-szappan

Ez a gyenge pipere-szappan Lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmas az érzékenyebb bőrre is: széplíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kis érintés és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ár: K 100.

Fodormenta Lysoform

Erősen antiszeptikus hatása szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat kezzevalja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégo bántalmaknál és nátha esetén gargulázásra. Néhány csopp elegendő egy fél pohár vízbe.

Eredeti üvegeje 1 kor. 60 fillér.

Az összes Lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszer-tárban és drogeriában. Kivántra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.